

Ievads

«Meža nozare rokasgrāmatas» lasītājiem

Vēsturiski Latvijas ekonomikā mežs ir viena no svarīgākajām nozarēm. Tās nozīmīgumu raksturo divi kritēriji – meža zemju platība un nozares loma. Meža nozare veido aptuveni 3,5% no iekšzemes kopprodukta, kas ir vairāk nekā visa lauksaimniecība kopumā. Puse Latvijas meži pieder valstij, bet otra puse – privātiem īpašniekiem. Kopējā mežu platība ir aptuveni 2,9 miljoni hektāru jeb 45% visas valsts teritorijas. Šajā nozarē strādā ap 4% darbaspēka, turklāt tā ar darbu nodrošina iedzīvotājus provincē, ar mežu saistītos uzņēmumus padarot par nozīmīgiem darba devējiem. Koksnes produkti veido aptuveni 10% Latvijas eksporta, un nozares specifika neparedz izejvielu importu.

Pēc privāto meža īpašnieku skaita Latvija ieņem otro vietu Eiropā – meža īpašnieki ir nozīmīgs spēks sabiedrībā. To kopējais skaits tiek lēsts ap 150 000. Tas nozīmē, ka mežs un ar to saistītās jomas ir vērā ņemams potenciāls kā Latvijas darbaspēka nodarbinātībā, tā tautsaimniecības attīstībā kopumā.

Tādēļ «Dienas Bizness» un zvērinātu advokātu birojs «TGS Baltic» (iepriekš «Tark Grunte Sutkiene»), apzinoties, ka katram meža īpašniekam likums uzliek daudz pienākumu un rīcības ierobežojumu, izdod «Meža nozares rokasgrāmatu». Tā palīdz orientēties ar likumu noteiktajos meža īpašnieka pienākumos un tiesībās, kā arī zinoši un atbildīgi rīkoties ar meža īpašumu.

SIA Izdevniecība «Dienas Bizness»

Cienījamie lasītāji!

Meži ir Latvijas nacionālā bagātība, kas jā saglabā un jāvairo, lai apmierinātu sabiedrības ekoloģiskās, ekonomiskās un sociālās vajadzības. To apstiprina arī Ministru kabineta noteiktā Latvijas meža politika. Taču meži ir ne tikai mūsu nacionālā bagātība, bet arī katram meža īpašniekam vai tiesiskam valdītājam piederošs aktīvs, kuru var izmantot saimnieciskajā darbībā vai saglabāt nākamajām paaudzēm.

Lai nodrošinātu meža ilgtspējīgu attīstību, lai tas kalpotu gadiem ilgi un nestu labumu sabiedrībai kopumā un arī katram individuāli, valsts ir iedibinājusi noteiktu kārtību un noteikusi regulējumu tās nodrošināšanai. Ievērojot valsts noteiktās rīcības brīvības robežas, meža īpašnieks vai tiesiskais valdītājs var izmantot meža resursus peļņas gūšanai, savukārt

2019-01

IEV 1

neievērojot normatīvo regulējumu, var iestāties negatīvas materiālas sekas – soda nauda un zaudējumu atlīdzība.

«Meža nozares rokasgrāmata» ir palīgs meža īpašniekiem un visiem, kas saskaras ar šo nozari, lai izprastu tās regulējuma sistēmu un piemērošanu. Rokasgrāmata sniedz padomu par tiesībām un pienākumiem, kurus valsts ir uzlikusi fiziskām un juridiskām personām. Krājums ir unikāls juridiskais ceļvedis meža nozarē – tajā lasītājs atradīs ne tikai pārskatu par likumiskajiem pienākumiem un tiesībām, bet arī ieteikumus savu tiesību aizsardzībai un tiesu prakses atziņas par normatīvo aktu piemērošanu. Piedāvājam iepazīties ar tiesu spriedumiem, kuri parāda tiesas skatījumu uz taisnīgu risinājumu, kā arī atspoguļo strīdus situācijas, ar kurām meža īpašnieks vai tiesiskais valdītājs nereti sastopas praksē.

Zvērinātu advokātu birojs «TGS Baltic»

«Meža nozares rokasgrāmatas» autori

Rokasgrāmata veidota, balstoties uz zvērinātu advokātu biroja «**TGS Baltic**» (iepriekš «**Tark Grunte Sutkiene**») bagātīgo pieredzi, kas gūta sadarbībā ar klientiem – meža īpašniekiem un apsaimniekotājiem. Biroja advokāti kopš 1992. gada aktīvi konsultējuši gan meža nozarē strādājošus uzņēmējus, gan valsts institūcijas, sniedzot atbalstu arī līgumu izstrādē, atļauju saņemšanā, dažādu objektu izveidē un būvniecībā, derīgo izrakteņu ieguvē un vides tiesību jautājumu risināšanā.

Zvērinātu advokātu birojs «TGS Baltic» ir viens no vadošajiem, kā arī pieredzes bagātākajiem zvērinātu advokātu birojiem Baltijā. Birojs sniedz pakalpojumus visās komerciesību un publisko tiesību jomās un ir iemantojis neatlaidīgas komandas reputāciju, kura ir spējīga rast risinājumus vissarežģītākajās lietās. Pieredzējušie advokāti ir atvērti jaunām pieejām un nestandarta risinājumiem, ir apveltīti ar degsmi pret savu darbu, kurā apvieno uzticamību un efektivitāti. Visās trīs Baltijas valstīs kopumā «TGS Baltic» komandā praktizē 22 partneri un vairāk nekā 135 juristi. «TGS Baltic» pakalpojumi ir starptautiski augstu novērtēti. Ar savu profesionalitāti un uz klientu orientēto darbību «TGS Baltic» ir guvis vairākus starptautiskos apbalvojumus un juridisko katalogu atzinības, to skaitā Chambers Global un Chambers Europe, Legal 500 un IFLR 1000 novērtējumus. Plašāka informācija par biroju: www.tgsbaltic.com.

Ivars Grunte ir zvērinātu advokātu biroja «TGS Baltic» vadošais partneris. Juridiskajā profesijā viņš darbojas jau vairāk nekā 30 gadus. Kopš 1981. gada ir Zvērinātu advokātu kolēģijas biedrs. Ivars ir specializējies komercietībās, apvienošanās un iegādes darījumos, banku un finanšu tiesībās, starptautiskajos pārvadājumos, tiesvedības un šķīrējtiesu jautājumos.

Linda Štrause ir zvērinātu advokātu biroja «TGS Baltic» partnere, Sabiedrību tiesību un komercietību prakses vadītāja Baltijā. Kopš 2004. gada ir Zvērinātu advokātu kolēģijas biedre. Viņa vada arī Nekustamā īpašuma prakses grupu Latvijā, aktīvi praktizē nekustamā īpašuma, būvniecības, vides un enerģētikas tiesību jomā, tostarp konsultējusi gan meža un derīgo izrakteņu ieguves nozarēs strādājošus komersantus, gan valsts institūcijas, kā arī publiskajos iepirkumos, infrastruktūras projektos, publiskajās un sabiedrību tiesībās.

Linda vada «Dienas Biznesa» «Meža nozares rokasgrāmatas» autoru grupu.
E-pasts: linda.strause@tgsbaltic.com

Andra Rubene ir zvērinātu advokātu biroja «TGS Baltic» partnere, Apvienošanas un iegādes prakses grupas un Konkurences tiesību prakses grupas vadītāja Latvijā. Kopš 2002. gada ir Zvērinātu advokātu kolēģijas biedre. Viņai ir plaša pieredze sabiedrību tiesību un komercietību, konkurences tiesību, banku un finanšu tiesību, apdrošināšanas un kapitāla tirgu un atvasināto tirgus instrumentu jomās.

Inese Hazenfusa ir zvērinātu advokātu biroja «TGS Baltic» partnere. Kopš 2003. gada ir Zvērinātu advokātu kolēģijas biedre. Inese vada Banku un finanšu tiesību prakses grupu Latvijā, specializējas banku un finanšu tiesībās, komercietībās un komerciālajos līgumos, kapitālsabiedrību reorganizācijas un apvienošanās jautājumos, kā arī konstitucionālajās tiesībās.

Agnese Hartpenga ir zvērinātu advokātu biroja «TGS Baltic» partnere. Kopš 2003. gada ir Zvērinātu advokātu kolēģijas biedre. Agnese pārstāv klientu intereses strīdu risināšanā un praktizē nekustamā īpašuma, enerģētikas, vides, farmācijas un ārstniecības tiesībās, kā arī telekomunikācijā un informācijas tehnoloģijās.

Nauris Grigals ir zvērinātu advokātu biroja «TGS Baltic» partneris. Kopš 2006. gada ir Zvērinātu advokātu kolēģijas biedrs. Nauris ir specializējies komercietībās un komerciālajos līgumos, administratīvajās tiesībās, tiesvedībā un maksātnespējas jautājumos, nekustamā īpašuma un vides tiesībās. Pārstāv klientu intereses strīdu risināšanā.

Māra Stabulniece ir «TGS Baltic» zvērināta advokāte. Zvērinātu advokātu kolēģijas biedre kopš 2012. gada. Viņa specializējas Eiropas Savienības tiesībās, enerģētikas, publiskā iepirkuma, publiskās un privātās partnerības un administratīvo tiesību jomā.

Kalvis Krūmiņš ir «TGS Baltic» zvērināta advokāta palīgs. Viņš specializējas strīdu izšķiršanā vispārējās jurisdikcijas tiesās un šķīrējtiesās, arī nodokļu un finanšu noziegumu lietās, ieguvis pieredzi nekustamo īpašumu darījumos, tostarp mežu nozarē.

Aija Kreicberga ir «TGS Baltic» zvērināta advokāta palīdzē ar specializāciju un plašu pieredzi visa veida nekustamo īpašumu darījumos, mežu un derīgo izrakteņu ieguvju jomā, būvniecībā, teritorijas plānošanas un vides jautājumos, tāpat ar minētajām jomām saistītu strīdu izšķiršanā. Guvusi plašu pieredzi nekustamo īpašumu apgrūtinājumu jomā, strādājot SIA «Latvijas Mobilais telefons» juridiskajā dienestā.

Liene Šķiņķe ir «TGS Baltic» zvērināta advokāta palīdzē ar plašu pieredzi sabiedrību tiesībās un komerciesībās, banku un finanšu tiesībās, kā arī strīdu risināšanā, savas zināšanas papildinājusi, studējot un praktizējot Vācijā.

Reinis Grunte ir «TGS Baltic» jurists, kurš praktizē nekustamo īpašumu, sabiedrību tiesību un komercietiesību, banku un finanšu tiesību, kā arī imigrācijas jomās.

Rokasgrāmatas aktualizācija

«Meža nozares rokasgrāmata» ir abonentizdevums – saturs tiek atjaunots ar praksē aktuāliem jautājumiem.

Sazinieties ar mums

Mums ir svarīgi, lai «Meža nozares rokasgrāmatā» būtu Jums aktuāla un noderīga informācija, kuru snieguši profesionāli nozaru eksperti Latvijā. Aicinām uzdot jautājumus rokasgrāmatas autoriem.

Lietotie saīsinājumi

APK – 1984. gada 7. decembra Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss

AS – akciju sabiedrība

CITES – **The Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora** (Vašingtonas konvencija «Par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām»)

Dabas aizsardzības pārvaldes nolikums – Ministru kabineta 2009. gada 2. jūnija noteikumi Nr. 507 «Dabas aizsardzības pārvaldes nolikums»

DAP – Dabas aizsardzības pārvalde

ES – Eiropas Savienība

FAO – **The Food and Agriculture Organization of the United Nations** (Apvienoto Nāciju Organizācijas Pārtikas un lauksaimniecības

IEV 6

2019-01

organizācija)

LAD – Lauku atbalsta dienests

Lauku atbalsta dienesta nolikums – Ministru kabineta 2004. gada 19. oktobra noteikumi Nr. 876 «Lauku atbalsta dienesta nolikums»

LR – Latvijas Republika

LVMI «Silava» – Latvijas Valsts mežzinātnes institūts «Silava»

Meža konsultatīvās padomes nolikums – Ministru kabineta 2006. gada 9. maija noteikumi Nr. 384 «Meža konsultatīvās padomes nolikums»

MKP – Meža konsultatīvā padome

MKPC – Meža konsultāciju pakalpojumu centrs

UNECE – The United Nations Economic Commission for Europe (Eiropas Ekonomikas komisija)

VAAD – Valsts augu aizsardzības dienests

Valsts augu aizsardzības dienesta nolikums – Ministru kabineta 2004. gada 16. novembra noteikumi Nr. 944 «Valsts augu aizsardzības dienesta nolikums»

Valsts meža dienesta nolikums – Ministru kabineta 2004. gada 16. novembra noteikumi Nr. 945 «Valsts meža dienesta nolikums»

Valsts vides dienesta nolikums – Ministru kabineta 2004. gada 23. novembra noteikumi Nr. 962 «Valsts vides dienesta nolikums»

VARAM – Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas nolikums – Ministru kabineta 2003. gada 29. aprīļa noteikumi Nr. 244 «Vides ministrijas nolikums»

VMD – Valsts meža dienests

VVD – Valsts vides dienests

Zemkopības ministrijas nolikums – Ministru kabineta 2003. gada 29. aprīļa noteikumi Nr. 245 «Zemkopības ministrijas nolikums»